

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองอนุญาต กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖

ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เรื่องการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระงับการออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยาง รวมตลอดถึงการรับรองไม้พื้นไม้เผาถ่าน และถ่านเพื่อนำเคลื่อนที่ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว.๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ เฉพาะเพื่อการค้า ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้เป็นการชั่วคราว เพื่อรอฟังผลการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปโดยที่เรื่องถ่านไม้ที่เผาจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เพื่อนำไปจำหน่ายผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวงฯ ดังกล่าว มีความเห็นว่าควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหาเอง เพราะอยู่นอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวงฯ ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาลในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยสวนป่ามาใช้บังคับ และเพื่อการปฏิบัติเป็นการสอดคล้องกับความเห็นมติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กรมป่าไม้จึงได้เรียนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเพื่อจะได้สั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครองในการนำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่านตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามเสียก่อน แล้วนำไม้ที่ปลูกขึ้นซึ่งเป็นชนิดไม้ที่นำมาเผาถ่านโดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ตามประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยก็ได้แจ้งจังหวัดต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว ตามหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ อันได้แก่ไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ นำมาปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เข้าเผาในเตาเผาถ่านที่รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้โดยเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบควบคุมการเผาถ่าน และการนำถ่านออกจากเตา ตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกใบเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง คงเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าว ให้ปฏิบัติได้สำหรับไม้ชนิดอื่น เช่น ไม้โกงกางที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในท้องที่จังหวัดแถวชายทะเลหรือจังหวัดอื่นด้วย

๔๗๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒. ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับอนุญาตตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการ เพื่อออกไปเบิกทางนำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาตามที่กรมป่าไม้เสนอตั้งกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า สำหรับผู้ที่ประสงค์จะตัดไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำการเผาถ่านนำไปจำหน่าย เป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชน ซึ่งไม่ใช่ทำการเผาถ่านจากไม้ที่ติดพื้นที่ดินมาแต่เดิมแต่ประการใด จึงเห็นชอบด้วยตามหลักการตามที่กรมป่าไม้เสนอขอให้ดำเนินการต่อไปได้

กรมป่าไม้จึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ๐๗๐๔(๓) /ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ดังกล่าว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้ว เห็นว่าโดยที่เรื่องนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณารวม ๒ ประเด็น คือ

๑. การกำหนดให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน เป็นแต่เพียงการอนุโลมนำกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรเท่านั้น จึงไม่มีผลทางกฎหมายแต่อย่างใด ทำให้สามารถเดินไม้เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน และไม่เก็บค่าภาคหลวงถ่านไม้ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากถ่านไม้ดังกล่าวไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๒. สำหรับการออกไปเบิกทางนั้น เห็นว่าไปเบิกทางต้องใช้กำกับ “ของป่า” นำเคลื่อนที่เมื่อถ่านไม้ดังกล่าวมิใช่ “ของป่า” จึงออกไปเบิกทางไม่ได้ ที่ถูกต้องควรออกหนังสือรับรองทำนองเดียวกับหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินเอกชนเคลื่อนที่ไปใช้สอย ดังนั้น การปฏิบัติในส่วนนี้จึงน่าจะสอดคล้องกับกฎหมาย

จากกรณีทั้งสองประเด็นดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาในทางกฎหมายและการปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เพื่อถือปฏิบัติในทางเดียวกัน กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาตามดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. ที่ประชุมมีมติสรุปได้ว่าไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจกไม้สักและไม้ยาง หากนำมาเผาเป็นถ่าน เห็นว่าเมื่อไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่อยู่นอกเหนือกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ดังนั้น การเผาถ่านไม้จากไม้ดังกล่าว ผลที่ได้คือถ่านไม้ย่อมไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จึงไม่ใช่ของป่าหวงห้าม และไม่สามารถออกไปเบิกทางและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปเบิกทางได้ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคุ้มครองประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล จึงควรกำหนดให้ผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้องที่ตรวจสอบแล้วเพียงเพื่อทราบพร้อมบันทึกรับทราบและกำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา เมื่อเผาแล้วก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองนำเคลื่อนที่ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่รับรองถ่านไม้ให้ ซึ่งกรมป่าไม้

๔๗๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

กองกลาง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การออกใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำ
ได้กับการนำของป่าเคลื่อนที่ ตามมาตรา ๓๙ แต่ถ่านไม้ที่ได้จากการเผาไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครอง มิใช่ของป่า จึงไม่อาจออกใบเบิกทางได้ การที่กรมป่าไม้กำหนดแนวทางปฏิบัติใหม่เกี่ยวกับ
นำถ่านไม้ที่ได้จากการเผาไม้ในที่ดินดังกล่าว โดยให้เจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการนำถ่านไม้เคลื่อนที่แทน
จึงเป็นแนวทางในการช่วยเหลือผู้ที่มีถ่านไม้ไว้ในครอบครองสามารถนำเคลื่อนที่ได้โดยไม่ผิดกฎหมายเห็นควร
ลงนามในหนังสือถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกในที่ดิน
กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามที่กรมป่าไม้เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและประกอบการพิจารณา

(ลงนาม) วันชาติ วรรณะมล

(นางวันชาติ วรรณะมล)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงนามแล้ว

(ลงนาม) วันชาติ วรรณะมล

(นายปรีชา อบอาย)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๐ ม.ค. ๒๕๓๗

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๐๐๕๗๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุม เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง จำนวน ๕ แผ่น

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว.๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๗ ขอให้ระงับการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) รวมถึงการตรวจสอบรับรองไม้พิน ไม้เผาถ่าน และถ่าน เฉพาะเพื่อการค้า ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้เป็นการชั่วคราว เพื่อรอฟังผลการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป และโดยที่เรื่องถ่านไม้ที่เผาจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เพื่อนำไปจำหน่าย ผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ดังกล่าว มีความเห็นว่าควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหานั้น เพราะอยู่นอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยสวนป่ามาใช้บังคับ และเพื่อการปฏิบัติดำเนินการสอดคล้องกับความเห็นมติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๕/๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ กรมป่าไม้จึงได้เรียนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา เพื่อจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครอง ในการนำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน ตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามเสียก่อน แล้วนำไม้ที่ปลูกขึ้นซึ่งเป็นชนิดไม้ที่นำมาเผาถ่าน โดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ตามประกาศกรมป่าไม้ เรื่องการส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยก็ได้แจ้งจังหวัดต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว ตามหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ อันได้แก่ไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ นำมาปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เข้าเผาในเตาเผาถ่านที่รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบควบคุมการเผาถ่าน และการนำถ่านออกจากเตา ตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกใบเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง คงเรียกเก็บแต่ค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น

๔๔๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าว ให้ปฏิบัติได้สำหรับไม้ชนิดอื่น เช่น ไม้โกงกางที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในท้องที่จังหวัดแถวชายทะเลหรือจังหวัดอื่นด้วย

๒. ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับอนุญาตตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการ เพื่อออกไปเบิกทางนำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใดซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาตามที่กรมป่าไม้เสนอตั้งกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า สำหรับผู้ที่ประสงค์จะตัดไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำการเผาถ่านนำไปจำหน่าย เป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชน ซึ่งไม่ใช่ทำการเผาถ่านจากไม้ที่ติดพื้นที่ดินมาแต่เดิมแต่ประการใด จึงเห็นชอบด้วยตามหลักการตามที่กรมป่าไม้เสนอ ขอให้ดำเนินการต่อไปได้ กรมป่าไม้จึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ว่า จากหนังสือที่ถือเป็นทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองดังกล่าวมีข้อสังเกต ๒ ประเด็น

๑. การกำหนดให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน เป็นแต่เพียงการอนุโลมนำกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรเท่านั้น จึงไม่มีผลทางกฎหมายแต่อย่างใด ทำให้สามารถงดเว้นไม่เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน และไม่เก็บค่าภาคหลวงถ่านไม้ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากถ่านไม้ดังกล่าวไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๒. สำหรับการออกไปเบิกทางนั้น เห็นว่าไปเบิกทางต้องใช้กำกับ “ของป่า” นำเคลื่อนที่เมื่อถ่านไม้ดังกล่าวมิใช่ “ของป่า” จึงออกไปเบิกทางไม่ได้ ที่ถูกต้องควรออกหนังสือรับรองทำนองเดียวกับหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินเอกชนเคลื่อนที่ไปใช้สอย ดังนั้น การปฏิบัติในส่วนนี้จึงน่าจะสอดคล้องกับกฎหมาย

กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาตามดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. สรุปได้ว่า ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยาง หากนำมาเผาถ่าน เห็นว่าเมื่อไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่อยู่นอกเหนือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ดังนั้น การเผาถ่านไม้จากไม้ดังกล่าว ผลที่ได้คือถ่านไม้ ย่อมไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จึงไม่ใช่ของป่าหวงห้าม และไม่สามารถออกไปเบิกทางและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเบิกทางได้แต่อย่างใดก็ตาม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคุ้มครองประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนเพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล ที่ประชุมมีมติกำหนดให้ ผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้องที่ตรวจสอบแล้ว เพียงเพื่อทราบพร้อมทำบันทึกรับทราบ และกำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผา

๔๔๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ในเตา เมื่อเผาแล้วก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือ
รับรองนำเคลื่อนที่ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่รับรองถ่านไม้ให้ ซึ่งกรมป่าไม้
ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติตามมติที่ประชุมดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติด้วยแล้ว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า โดยที่เรื่องการเผาถ่านจากไม้
ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อไปจำหน่าย ผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ดังกล่าว มีความเห็น
ควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหาเอง เพราะอยู่นอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ซึ่งได้รับมอบหมาย
ให้ดำเนินการ เรื่องนี้จึงแยกออกมาเป็นประเด็นต่างหากในส่วนของกรมป่าไม้เพื่อพิจารณา ประกอบกับไม้ที่
ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้ามหากนำมาเผาเป็นถ่านไม่ว่าเป็นของป่า และเพื่อเป็นการ
แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรผู้สุจริตและเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชน จึงเห็น
ชอบด้วยตามหลักการตามที่กรมป่าไม้เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ปรีชา อบอายุ

(นายปรีชา อบอายุ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมป่าไม้

โทร. ๕๗๙๔๘๕๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า กองการอนุญาต โทร.๕๗๙๔๔๕๓

ที่ กษ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๓

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ท่านอธิบดี

ตามที่ท่านอธิบดีได้โปรดมีบันทึกสั่งการ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ความว่า “ส่งกองการอนุญาต พิจารณาข้อสังเกตของคุณทูลฯ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเรื่องมาหาผมโดยตรงจะได้เร็วขึ้น” นั้น กองการอนุญาตได้พิจารณาข้อสังเกตของคุณทูลฯ แล้ว พอสรุปปัญหาและข้อพิจารณาได้ดังนี้

๑. การยื่นคำขอไม่ระบุใช้เอกสารอะไรบ้าง
๒. เมื่อรับคำขอแล้วจะเสนอผู้ใดสั่งการ
๓. หนังสือรับรองระบุเจ้าหน้าที่ ๓ คน โดยมีระบุว่ามิใครบ้าง ตำแหน่งอะไรชั้นไหน
๔. วิธีการตรวจสอบแต่ละขั้นตอนทำอย่างไร
๕. การนำเคลื่อนที่จะปฏิบัติอย่างไร

๖. ปัญหาเรื่องถ่านไม้ไม่เป็นของป่า กับถ่านไม้ไม่เป็นของป่าหวงห้ามและควรให้กองการอนุญาตจัดทำระเบียบเรื่องนี้โดยเฉพาะ และหากมีการพิจารณาระเบียบควรเชิญป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดร่วมพิจารณาด้วย และควรนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันฯ หรือคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติพิจารณา

กองการอนุญาตได้ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว ขอเรียน ความเป็นมาของเรื่องนี้โดยสรุปดังนี้ แต่เดิมกรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว. ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ว่า

๑. ผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครองในการนำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระจับปักษ์ กระจับถั่ว สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน ตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามเสียก่อน โดยเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบควบคุมการเผาถ่านและการนำถ่านออกจากเตา ตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกใบเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่ โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง คงเก็บแต่ค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น

๒. ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับอนุญาตตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกใบเบิกทางนำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

ต่อมากรมป่าไม้ได้พิจารณาทบทวนตามดังกล่าวข้างต้นอีกครั้งหนึ่ง เห็นว่า ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ไม่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๔๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ดังนั้น เมื่อนำไม้เหล่านี้นมาเผาเป็นถ่านไม้ ถ่านไม้ดังกล่าวจึงไม่เป็นของป่าตามมาตรา ๔(๗) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ กล่าวคือ มิใช่เป็นของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ และมีไซของป่าหวงห้าม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ.๒๕๓๐ ด้วย จึงไม่สามารถออกใบเบิกทางให้นำเคลื่อนที่ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือพิจารณาเรื่องนี้ที่ประชุมมีมติว่า ถ้าผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำขอร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้องที่ตรวจสอบแล้ว เพียงเพื่อทราบพร้อมทำบันทึกรับทราบ และกำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบ ควบคุมทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวน ปริมาตรไม้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด (ยกเว้นไม้สักและไม้ยาง) ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา เมื่อเผาแล้ว ก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตรถ่านไม้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองนำเคลื่อนที่ซึ่งถ่านไม้ดังกล่าว หากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่ออกหนังสือรับรองให้

กองการอนุญาตได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งแนวทางปฏิบัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ป่าไม้เขต ทุกเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ตามดังกล่าว ชำต้น พร้อมแจ้งขั้นตอนการปฏิบัติเป็นการขอความเข้าใจ เพื่อมิให้เกิดความสับสนในกรณีผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรองถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์ (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ตามข้อสังเกตของคุณทูล อินทรีย์ ดังนี้

๑. หากผู้ใดประสงค์จะให้ทางราชการออกหนังสือรับรองให้นำถ่านไม้ที่ตนเผาจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง(นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ของตนเองก็ให้เจ้าของยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ พร้อมด้วยหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ปลูกไม้ นั้น และสำเนาบัตรประชาชน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอแล้วให้เสนอนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ พิจารณาสั่งการ

๒. ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดอำเภอเป็นประธาน เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอหรือผู้แทนเป็นกรรมการและป่าไม้อำเภอหรือผู้แทนเป็นกรรมการและเลขานุการ ร่วมกันออกไปตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จแล้วรายงานผลให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ ทราบเพื่อพิจารณาซึ่งหากเห็นชอบก็ให้ทำบันทึกกับผู้ประสงค์ต่อทำ คำขอฯ (ตามแบบ) ว่า ผู้ประสงค์รับทราบและจะปฏิบัติตามเงื่อนไขในคำขอฯ แล้วรายงานให้จังหวัดทราบไว้

๓. ก่อนที่ผู้ประสงค์จะนำไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) เข้าเผาในเตา และนำถ่านไม้ที่เผาได้ออกจากเตาให้แจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ ควบคุมทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม

๔. ในกรณีผู้ประสงค์ดังกล่าว ประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ภายในเขตจังหวัด หรือมีไว้ในครอบครอง ณ สถานที่ที่ทำการเผาถ่าน ตามข้อ ๑ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) แล้วรายงานผลให้จังหวัดทราบ และในกรณีผู้ประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ออกนอกเขตจังหวัดให้รายงานจังหวัดเพื่อจังหวัดเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) การออกหนังสือรับรองให้ดำเนินการได้จนกว่าจะเสร็จสิ้นการเผาถ่านตามที่ผู้ประสงค์ยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ไว้

๔๔๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สำหรับท้องที่อำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ประจำอยู่ ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอใกล้เคียง ที่จังหวัดสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นดำเนินการ ถ้าไม่มีก็ให้ยื่นตรงต่อจังหวัด และให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อดำเนินการแล้วประการใด ให้รายงานกรมป่าไม้ทราบทุกครั้ง

ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับหนังสือรับรองของทางราชการตามที่เรียนมาแล้วข้างต้น แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองให้ได้แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดพิจารณาลงนามตามร่างหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ป่าไม้เขตทุกเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่แนบมาด้วยนี้

(ลงนาม) อินทร์ วัชรวิฑูร
(นายอินทร์ วัชรวิฑูร)
ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๕๙๗

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบคำขอเผาถ่านจากไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองนอกจากไม้สัก
และไม้ยาง และแบบ หนังสือรับรองถ่านไม้ จากการเผาไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองนอกจากไม้สักและไม้ยาง

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลุกขึ้นใน
ที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง รวม ๒ ข้อ เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและ
ไม้ยาง) ไม่อยู่ในบังคับว่าด้วยกฎหมายป่าไม้ ดังนั้น เมื่อนำไม้เหล่านั้นมาเผาเป็นถ่าน ถ่านไม้ดังกล่าวจึงไม่ใช่
ของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนด
ของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงไม่สามารถออกใบเบิกทางให้นำเคลื่อนที่ได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก
ความสะดวกแก่ประชาชนและคุ้มครองประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่า
ของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล กรมป่าไม้จึงได้ประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม
๒๕๓๖ ที่ประชุมมีมติว่า ถ้าผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้อง
ที่ตรวจสอบแล้ว ให้ทำบันทึกรับทราบและตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่
๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด (ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง) ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา
เมื่อเผาแล้วก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรอง
นำเคลื่อนที่ซึ่งถ่านไม้ดังกล่าว ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่รับรองถ่านไม้ให้

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว จึงยกเลิกแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว. ๓๐๒๙๓ ลงวัน
ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ และขอกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครอง และการนำเคลื่อนที่ ดังนี้

๔๔๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. ผู้ที่ประสงค์จะขอให้ทางราชการออกหนังสือรับรองนำถ่านไม้ที่ตนเผา จากไม้ที่ปลูกขึ้น ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ของตนเองก็ให้ยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่ พร้อมด้วยหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ปลูกไม้นั้น พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของตน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอแล้วให้เสนอนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ดังนี้

๑.๑ ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ปลัดอำเภอเป็นประธาน เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ หรือผู้แทนเป็นกรรมการและป่าไม้ อำเภอหรือผู้แทนเป็นกรรมการและเลขานุการ ร่วมกันออกไปตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงว่า ผู้ขอได้ ปลูกไม้อะไรบ้าง ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตรงตามหลักฐานที่ยื่นหรือไม่ และเอกสารกรรมสิทธิ์ นั้นจะต้องถูกต้อง ไม่มีปัญหาในเรื่องของการออกเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินด้วย เสร็จแล้วรายงานผลให้ นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เพื่อพิจารณาลังการ ซึ่งหากเห็นชอบก็ให้ทำบันทึกกับผู้ประสงค์ ขอรับอนุญาตต่อท้ายคำขอฯ (ตามแบบ) ว่า ผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตรับทราบและจะปฏิบัติตามเงื่อนไขในคำขอฯ

๑.๒ ก่อนที่ผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตจะนำไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) เข้าเผาในเตา และนำถ่านไม้ที่เผาได้ออกจากเตาให้แจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อ ตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บของป่า หวงห้าม เสร็จแล้วให้ดำเนินการออกหนังสือรับรองฯ ให้ต่อไป (ตามแบบที่ส่งมาด้วย)

๑.๓ ในการออกหนังสือรับรองให้นำถ่านที่เผาจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเคลื่อนที่ หากเจ้าของประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ภายในเขตจังหวัด หรือมีไว้ในครอบครอง ณ สถานที่ ที่ทำการเผาถ่านตามข้อ ๑ ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) แล้วรายงานผลให้จังหวัดทราบและในกรณีผู้ประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ออกนอก เขตจังหวัด ให้รายงานจังหวัดเพื่อจังหวัดเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) การออกหนังสือรับรองให้ ดำเนินการได้จนกว่าจะเสร็จสิ้นการเผาถ่านตามผู้ประสงค์ยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ไว้

สำหรับท้องที่อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ประจำอยู่ ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอ ใกล้เคียง ที่จังหวัดสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอนั้นดำเนินการ ถ้าไม่มีก็ให้ยื่นตรง ต่อจังหวัด แล้วให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ

เมื่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ขออนุญาต ให้รายงานจังหวัดแล้วจังหวัด รวบรวมรายงานกรมป่าไม้ พร้อมกับที่จังหวัดออกหนังสือรับรองด้วยทุกครั้ง

๒. กรณีเจ้าของไม่ประสงค์จะขอรับหนังสือรับรองจากทางราชการ ตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่าน โดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่เจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองให้นำถ่านเคลื่อนที่ไป ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ผ่อง เล่งอี้

(นายผ่อง เล่งอี้)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๔๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๔๒๔๓

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตราด ที่ ตร ๐๐๓๓.๔/๑๑๓๖ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๓๖๙
ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดได้หารือแนวทางปฏิบัติกรณีไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีหลักฐานการอนุญาต (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) อยู่ในบังคับของกฎหมายป่าไม้หรือไม่ อย่างไร และการนำไม้เหล่านั้นมาเผาเป็นถ่านจะถือว่าถ่านที่ได้ เป็นของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร และหากถ่านไม้ดังกล่าวไม่ ถือเป็นของป่าหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ จะใช้แนวทางปฏิบัติ ในการออกหนังสือรับรองถ่านไม้ในทำนองเดียวกับถ่านไม้ที่ได้จากการเผาได้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ สิทธิครอบครองตาม หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๕๙๗ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๗ ได้หรือไม่ อย่างไร รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า กรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ใน เขตปฏิรูปที่ดิน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาและมีความเห็นว่า ที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นป่า ตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้อยู่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ดังนั้นไม้ที่ปลูกขึ้นใน ที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีหลักฐานการอนุญาตโดยเป็นที่ดิน ที่มาจากป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม จึงอยู่ในบังคับของกฎหมายป่าไม้ และการนำไม้เหล่านั้นมาเผาเป็นถ่าน ในป่า จึงเป็นการเก็บหาของป่าหวงห้าม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๔๔๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๘๗๙

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาดีของศาลปกครองสูงสุด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร ที่ ชพ ๐๐๓๓.๓/๒๐๐๘
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘
๒. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๓๐๔.๐๓/ว ๒๔๐๐๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมวิชาการเกษตร ที่ กษ ๐๙๑๑/๔๔๘๕ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง รายงานผลการพิจารณาดีของศาลปกครองสูงสุดและขอให้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบและพิจารณาแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบและดำเนินการ
ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สั่งการให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการและรายงานผลการ
พิจารณาให้จังหวัดชุมพรทราบ นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษา (อุทธรณ์) ของ
ศาลปกครองสูงสุด จึงขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการแจ้งให้บริษัท สหไทยน้ำมัน
พืช จำกัด ทราบเพื่อดำเนินการยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๕
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ต่อไป และสำหรับผู้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำ
ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๖ หรือ มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการปลูกยางพาราหรือปลูกปาล์มน้ำมันรายอื่นๆ ให้แจ้งยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติโดยถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล
(นายวิชัย แหลมวิไล)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๔๙๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๔๐

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดชุมพร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๗๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

กรมป่าไม้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๗๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล
(นายวิชัย แหลมวิไล)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๔๙๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๔๑

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ติดตามความคืบหน้า รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร มีหนังสือ ที่ ชพ ๐๐๑๓.๓/๒๐๐๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด ดังนี้

๑.๑ บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ารับร้อและป่าสลุย อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จำนวนเนื้อที่ ๒๑,๕๖๒.๕๐ ไร่ มีกำหนดอายุ ๓๐ ปี ตามหนังสืออนุญาตเล่มที่ ๔๔ ฉบับที่ ๘๓ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ สิ้นสุดอายุใบอนุญาตในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ ในอัตราไร่ละ ๕๐ บาทต่อปี

๑.๒ จังหวัดชุมพรได้รับหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๓๐๔/๑๑๒๙๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ส่งสำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๓๖ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการปลูกยางพาราหรือเพื่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ความว่า เมื่อผู้รับอนุญาตประสงค์จะเก็บปาล์มน้ำมันหรือกรีดยางพาราที่ตนได้ปลูกขึ้นก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าในอัตราที่กำหนดไว้ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑, ๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) และจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงินค่าบำรุงป่าตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑, ๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) และจังหวัดชุมพรได้แจ้งให้ผู้รับอนุญาตทุกรายทราบเพื่อให้ยื่นคำขอเก็บหาของป่าตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้กำหนด

๑.๓ บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองโดยฟ้องอธิบดีกรมป่าไม้ และผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ความสรุปว่า บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมให้แก่ทางราชการในอัตราไร่ละ ๕๐ บาท ต่อ ๓๐ ปี ในการที่ผู้ถูกฟ้องทั้งสองแจ้งให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่า พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมและค่าภาคหลวงของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อผู้รับอนุญาต

๑.๔ ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีความเห็นว่าผู้ถูกฟ้องทั้งสองดำเนินการชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะให้ยกเลิกคำฟ้องและให้ผู้ฟ้องปฏิบัติตามกฎหมาย กำหนดเกี่ยวกับการขออนุญาตเก็บหาของป่า ผู้รับอนุญาตได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครอง

๔๙๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สูงสุดได้วินิจฉัยแล้วมีความเห็นว่าผู้ฟ้องนำเรื่องมาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยเกินกำหนด ๙๐ วัน เรื่อง ขาดอายุความร้องทุกข์ คดีนี้จึงเป็นคดีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่มี สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในเนื้อหาแห่งคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผลพิพากษายืน

ซึ่งรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวัช ลingham) ได้โปรดสั่งการ ท้ายหนังสือ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ความว่า “ปม.พิจารณา แจ้งผู้ร้อง” (เอกสารหมายเลข ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า ได้พิจารณาดำเนินการแล้วดังนี้

๒.๑ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพรทราบและดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา (อุทธรณ์) ของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๕๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ โดยให้บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ต้องยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติและ แจ้งผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการปลูกยางพาราหรือปลูกปาล์มน้ำมันรายอื่นๆ ต้องปฏิบัติ เช่นเดียวกัน สำหรับกรณีเงินค่าภาคหลวงของป่าและค่าบำรุงป่าที่บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด และผู้รับอนุญาต รายอื่นๆ จะต้องชำระให้กับกรมป่าไม้ในรอบหลายๆ ปีที่ผ่านมา นั้น ให้จังหวัดแจ้งผู้รับอนุญาตทุกรายนำเงิน ดังกล่าวมาชำระให้กับกรมป่าไม้เพื่อจะส่งเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลแห่งท้องที่นั้นๆ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖) ด้วยแล้ว

๒.๒ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดชุมพร) ทราบและพิจารณา สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ

๒.๓ แจ้งให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลหงส์เจริญทราบผลการติดตามความคืบหน้า รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดทราบ ต่อไป (เอกสาร ๑ แฟ้ม)

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

๔๙๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

